

Regulatívy pre zachovanie vidieckeho rázu obce Malachov

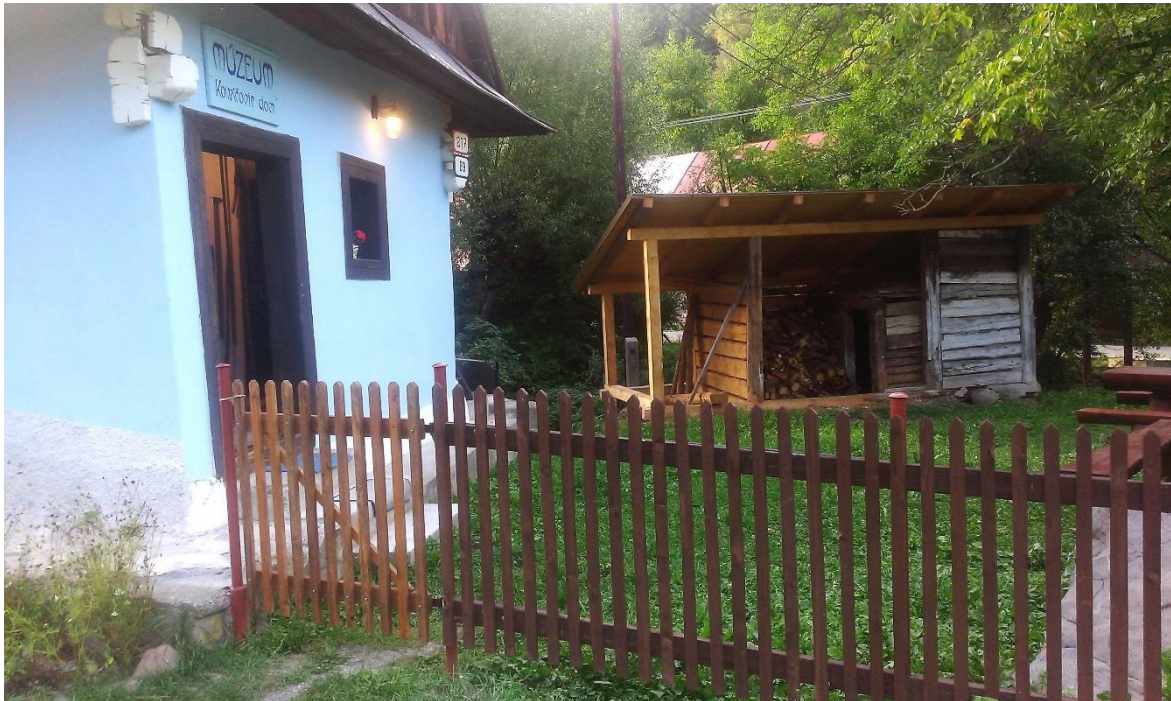
Príloha č. 3: Ploty a oporné múry na vidieku

Súčasný trendy vysokých nepriehľadných plotov okolo ľudských obydlí prispievajú k anonymite a nedostatočnej komunikácii v živote obce, preto sú na vidieku nežiadúce. V Malachove je stále dosť záhrad a pozemkov, ktoré nie sú plotmi oddelené vôbec. Neznamená to však, že susedia nepoznajú a nerešpektujú ich hranice. To isté platí aj o pozemkoch mimo zastavanú časť obce. Všetky majú svojich majiteľov, ktorí by sa o ne mali starať. Ovocie stromov na neoplotených pozemkoch tiež niekomu patrí, a nie je príjemné, ak ich oberie niekto cudzí bez dovolenia majiteľov.

V tejto prílohe uvádzame ukážky tradičných plotov v obci, ktoré vytvárajú príjemný vzhľad ulíc a atmosféru prívetivosti. Vo všeobecnosti je plot dobré prispôbiť vzhľadu a výške oplotenia v okolí. Pre inšpiráciu tiež predstavujeme súčasné vhodné aj nevhodné riešenia oplotení a oporných múrov.

Príklady vhodných riešení:

- Tradičný latkový drevený plot, vhodný najmä pre rekonštrukcie tradičných domov.

- Na obrázku vľavo je latkový drevený plot s prekrytím. Nové latkové ploty sú často kombinované s nízkym múrikom, prípadne so živým plotom.

- Ukážka subtílnych nízkych kovových plotov kombinovaných s nízkym múrikom a so živým plotom. Akékoľvek spestrenie vždyzeleného plotu je vítané.

- Vhodná je aj kombinácia prírodného kameňa a vodorovných drevených prvkov.

- Kombinácia nízkeho plotu a vysokého živého plotu. Živý plot odporúčame strihať maximálne do výšky 1,6 m. Na zadné (súkromné) časti dvorov je možné použiť aj vysoký drevený plot či pletivo.

- Aj nové domy je vhodné doplniť predzáhradkou viditeľnou z ulice. Na to sú vhodné všetky priehľadné typy plotov. Čím užšia ulica, tým väčší je význam priehľadných plotov.

- Rôznorodé kovové priehľadné a nízke ploty z dávnejších desaťročí vhodne dopĺňajú vidiecku atmosféru obce. Uprednostňujeme základné farby, ako sú červená, žltá, zelená či čierna.

- Príklady vhodných kombinácií oporných múrov so subtílnym priehľadným kovovým alebo dreveným plotom.

- Vo svahovitom teréne Malachova sú oporné múry často nevyhnutnosťou. Vhodnými materiálmi sú prírodný kameň či gabiony v kombinácii so živým plotom a popínavými rastlinami.

- Vysoké betónové múry je vhodné prekryť popínavými rastlinami alebo inými prírodnými materiálmi či dekoráciami.

Vhodne zvolený živý plot vytvára okrem harmonického prostredia aj priaznivejšiu mikroklimu – zvlhčuje vzduch, zmierňuje letné horúčavy, listy pohlcujú škodliviny a tlmia hluk z okolia. Navyše poskytujú priestor pre život vtáctvu a hmyzu. Živé ploty na vidieku by mali tvoriť najmä tradičné druhy z regiónu, napr. trnky, šípové ruže, vtáčí zob, hrab alebo buk. Dnes sú dostupné aj rôzne kombinácie pestrých živých plotov podľa účelu – s jedlými plodmi pre človeka (na internete pod názvom „jedlé živé ploty“), aj pre živočíchy (včely, vtáky, motýle a podobne).

- Na obrázku vtáčí zob a hlohyňa šarlátová (vždyzelený ker s výraznými oranžovými až červenými bobuľami).

Nech sú živé ploty naozaj živé!

Súčasný trend v starostlivosti o záhrady uprednostňuje prírodu blízku starostlivosť, čo znamená, že výsadbou a udržiavaním záhrad podporujeme biodiverzitu. Pri výbere rastlín teda myslíme aj na všetky živočíšne druhy, ktoré z nich môžu žiť a prispievať k ekologickej rovnováhe. Sú to najmä vtáky, včely, motýle a ďalšie druhy hmyzu, ktoré plnia v ekosystéme nezastupiteľnú úlohu.

Naozajstné živé ploty sú pestré, plné tvarov a života, kvitnú a prinášajú plody!

Pre vtáky sú vhodné najmä: baza čierna, vtáčí zob, kalina obyčajná, hloh obyčajný, jarabina obyčajná, hlohyňa šarlátová, arónia čiernoplodá, drieň obyčajný, muchovník, rakytník či mišpuľa. Na viacerých z nich si môžeme pochutnať aj my, či už priamo – drieň, muchovník, mišpuľa, alebo v rôznych produktoch s obsahom cenných zdraviu prospešných látok – arónia, rakytník, hloh.

- Ploty z muchovníka a drieňa sú nielen dekoratívne, ale poskytujú úžitok včelám aj ľuďom.

Príklady nevhodných riešení:

SME NA VIDIEKU ALEBO V PRIEMYSELNOM PARKU?

- V úzkych malachovských uličkách by ploty rodinných domov nemali okoloidúcim chodcom vytvárať pocit opticky stiesneného priechodu, obohaného nepriehľadnými stenami. Nasledujúce príklady nerešpektujú základný princíp prispôsobenia sa vzhľadu a výške oplotenia v okolí ani estetiku vidieka. Pri voľbe netradičného riešenia by sme si mali položiť otázku, ako by to vyzeralo a ako by sme sa v Malachove cítili, keby si podobný štýl vybrali všetci v susedstve.

